

I

(Lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävät säädökset)

ASETUKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 605/2013,

annettu 12 päivänä kesäkuuta 2013,

hainevien irrottamisesta aluksella annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1185/2003 muuttamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 43 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyjärjestystä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1185/2003 ⁽³⁾ säädetään nk. haiden eväpyynnin yleinen kieltö. Sillä tarkoitetaan menettelyä, jossa hainevät irrotetaan ja jäljellä olevat hain osat heitetään takaisin mereen.
- (2) Leveäsuisten rustokalojen (*Elasmobranchii*) alaluokkaan kuuluvat kalat, myös hait ja rauskut, ovat yleisesti hyvin voimakkaasti alttiina liikakalastuksen aiheuttamalle vaaralle niiden elinkaaren ominaispiirteiden vuoksi, joita

ovat hidas kasvu, myöhäinen sukukypsyyss sekä nuorten yksilöiden pieni määrä, vaikka kaikkien lajien biologinen tuottavuus ei ole sama. Haituotteiden ja erityisesti hainevien kysynnän huomattavan kasvun vuoksi eräiden hai-populaatioiden pyynti, johon osallistuu myös unionin vesillä ja unionin ulkopuolisilla vesillä toimivia, jonkin jäsenvaltion lipun alla purjehtivia aluksia, on viime vuosina yleisesti lisääntynyt voimakkaasti, minkä seurauksena kyseiset populaatiot ovat vakavasti uhattuina.

- (3) Hainevät eivät sisälly perinteisesti eurooppalaiseen ruokavalioon, mutta hait ovat välttämätön osa unionin meriekosysteemiä. Ensisijaisena tavoitteena olisi siksi oltava haikantojen hoito ja säilyttäminen sekä yleisemmin sellaisen kalatalouden edistäminen, jota hoidetaan kestäväällä tavalla ympäristön ja kalastusalalla työskentelevien hyväksi.
- (4) Nykyinen tieteellinen tieto, joka perustuu tutkimuksiin haiden osuudesta saaliissa, osoittaa yleisesti ottaen, että monet haikannat ovat vakavasti uhattuina, vaikka tilanne ei ole sama kaikkien lajien osalta tai edes saman lajin osalta eri merialueilla. Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (International Union for Conservation of Nature, IUCN) mukaan uhanalaisia on yli 25 prosenttia kaikista pelagisista hailajeista, joista yli 50 prosenttia on suuria pelagisia haita. Unionin lainsäädännössä tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen puitteissa on viime vuosina kielletty yhä useampien hailajien, myös sellaisten haiden, joiden evillä on suuri kaupallinen arvo, pyynti, aluksella säilyttäminen, jälleenlaivaaminen tai aluksesta purkamisen.
- (5) Sinihai (*Priconace glauca*) ja makrillihai (*Isurus oxyrinchus*), joista ensin mainitun IUCN on luokitellut "lähes uhanalaiseksi" ja toisen "haavoittuvaksi", ovat tällä hetkellä pääasialliset unionin alusten pyytämät hailajit, ja sinihain osuus on noin 70 prosenttia ilmoitettujen purettujen haisaaliiden kokonaismäärästä. Unionin vesillä ja unionin ulkopuolisilla vesillä pyydetään kuitenkin myös muita hailajeja, mukaan lukien vasarahait ja haukkahait, ja niillä on vaikutusta kalastuksen taloudelliseen kannattavuuteen.

⁽¹⁾ EUVL C 181, 21.6.2012, s. 195.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 22. marraskuuta 2012 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 6. kesäkuuta 2013.

⁽³⁾ EUVL L 167, 4.7.2003, s. 1.

- (6) Asetuksessa (EY) N:o 1185/2003 annetaan jäsenvaltioille tällä hetkellä mahdollisuus myöntää erityisiä kalastuslupia sellaista aluksella tapahtuvaa haiden käsittelyä varten, jossa niiden evät irrotetaan niiden ruumiista. Sen varmistamiseksi, että hain evien ja sen ruumiin paino korreloivat keskenään, on määritetty "evä-ruumis"-painosuhte. "Evä-ruumis"-painosuhteeseen perustuvan järjestelmän käytön valvontaan ja täytäntöönpanoon liittyy vakavia vaikeuksia. Tällaisen suhteen käyttö ei riitä poistamaan käytäntöä, jolla korotetaan saaliin arvoa, ja koska evien leikkuutekniikat vaihtelevat ja eri hailajien evien kanssa ja painossa on eroja, sen käyttö voi johtaa siihen, että eväpyynti jää huomaamatta. Käsittelyn jälkeen evät ja kalanruumiit saatetaan purkaa eri satamissa. Näissä olosuhteissa kalastuksen säilyttämisen ja hoitotoimenpiteiden määrittämiseksi tarvittavien tieteellisten lausuntojen perustana olevan ja muun muassa lajien tunnistamista ja populaation rakennetta koskevan tiedon kerääminen hankaloituu.
- (7) Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO) vuonna 1999 hyväksymä kansainvälinen haiden säilyttämistä ja hoitoa koskeva toimintasuunnitelma huomioiden unionin olisi hyväksyttävä kaikki toimenpiteet, jotka ovat tarpeen haiden suojelemiseksi ja haisaaliista aiheutuvien jätteiden ja poisheitettyjen määrien vähentämiseksi mahdollisimman pieniksi. Neuvosto antoi 23 päivänä huhtikuuta 2009 hyväksytyissä päätelmissään tukensa unionin yleiselle lähestymistavalle ja asiaan liittyvässä haiden säilyttämistä ja hoitoa koskevasta Euroopan yhteisön toimintasuunnitelmasta 5 päivänä helmikuuta 2009 annetussa komission tiedonannossa esitetyille erityisille tavoitteille. Lisäksi neuvosto kehotti komissiota kiinnittämään erityistä huomiota hainevien irrottamista koskevaan kysymykseen sekä tekemään mahdollisimman pikaisesti ehdotuksen asetuksen (EY) N:o 1185/2003 ja erityisesti siinä säädettyjen poikkeusten ja niitä koskevien ehtojen muuttamiseksi.
- (8) Tieteellis-teknis-taloudellinen kalastuskomitea (Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries, STECF) on tunnustanut eväpyyntiin liittyvän ongelman, on vaatinut tämän menettelyn täydellistä poistamista ilman poikkeuksia ja on suosittanut, että kaikki rustokalalajit olisi purettava siten, että niiden evät ovat luonnollisella tavalla kiinni niiden ruumiissa.
- (9) Alueelliset kalastuksenhoitojärjestöt käsittelevät haiden eväpyyntiä yhä enemmän. Lisäksi näiden järjestöjen asiantuntijaelimet pitävät parempana, että hait puretaan aluksesta siten, että niiden evät jätetään luonnollisella tavalla kiinni niiden ruumiiseen, ja ne ovat todenneet, että tämä on paras tapa estää eväpyynti ja helpottaa kalakantojen arviointia varten tarvittavien tietojen keräämistä. Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen vuodesta 2007 lähtien vuosittain antamissa kestävästä kalastuksesta koskevissa päätöslauselmissa, IUCN:n vuonna 2008 esittämässä hain eväpyynnin vastaisessa maailmanlaajuisessa politiikassa sekä kalakantoja koskevan sopimuksen tarkistamista käsitellessä vuoden 2010 konferenssissa on kehoitettu valtioita toteuttamaan toimenpiteitä, joilla

vaaditaan purkamaan kaikki hait siten, että niiden evät jätetään luonnollisella tavalla kiinni niiden ruumiiseen.

- (10) Komissio on vuosina 2010 ja 2011 järjestänyt osana vaadittua vaikutusten arviointia julkisen kuulemisen kerätykseen tietoja siitä, mikä olisi tarkoituksenmukaisin tapa muuttaa asetusta (EY) N:o 1185/2003. Komissio on vaikutusten arvioinnissaan päätenyt siihen, että haikantojen säilyttämisen perustavoitteen saavuttamiseksi tuossa asetuksessa olisi säädettävä, että kaikki hait on purettava siten, että niiden evät ovat luonnollisella tavalla kiinni niiden ruumiissa.
- (11) Asetus (EY) N:o 1185/2003 olisi sen vuoksi muutettava tämän mukaisesti,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Muutetaan asetusta (EY) N:o 1185/2003 seuraavasti:

- 1) Kumotaan 2 artiklan 3 kohta.
- 2) Lisätään 3 artiklaan kohta seuraavasti:

"1 a. Hainevät voidaan aluksella säilyttämisen helpottamiseksi leikata osittain irti ja taittaa ruumista vasten, mutta niitä ei saa irrottaa ruumiista ennen saaliin purkamista, tämän kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista."
- 3) Kumotaan 4 ja 5 artikla.
- 4) Korvataan 6 artikla seuraavasti:

"6 artikla

Kertomukset

1. Jos jäsenvaltion lipun alla purjehtiva alus pyytää, pitää aluksella, jälleenlaivaa tai purkaa haita, lippujäsenvaltion on yhteisön valvontajärjestelmästä, jonka tarkoituksena on varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjen noudattaminen, 20 päivänä marraskuuta 2009 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 (*) ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 8 päivänä huhtikuuta 2011 annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 404/2011 (**) mukaisesti lähetettävä komissiolle vuosittain viimeistään 1 päivänä toukokuuta kattava kertomus siitä, miten se on pannut tämän

asetuksen täytäntöön edellisenä vuonna. Kertomuksessa on esitettävä, miten lippujäsenvaltio on seurannut sitä, että sen alukset ovat noudattaneet tätä asetusta unionin vesillä ja unionin ulkopuolisilla vesillä, ja ne täytäntöönpanotoimenpiteet, jotka se on toteuttanut silloin, kun säännöksiä ei ole noudatettu. Lippujäsenvaltion on kertomuksessa annettava erityisesti kaikki seuraavat tiedot:

- haisaaliiden purkamisten lukumäärä;
- suoritettujen tarkastusten määrä, ajankohta ja paikka;
- havaittujen noudattamatta jättämisten määrä ja laatu sekä asianomaisen yhden tai useamman aluksen täydelliset tunnistetiedot ja kuhunkin noudattamatta jättämiseen sovellettu seuraamus; ja

— purettujen saaliiden kokonaismäärä lajeittain (paino/lukumäärä) ja satamakohtaisesti.

2. Jäsenvaltioiden toimitettua toisen vuosikertomuksensa 1 kohdan mukaisesti komissio antaa viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2016 kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle tämän asetuksen toimivuudesta ja tämän alan kansainvälisestä kehityksestä.

(*) EUVL L 343, 22.12.2009, s. 1.

(**) EUVL L 112, 30.4.2011, s. 1.”

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Strasbourgissa 12 päivänä kesäkuuta 2013.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
M. SCHULZ

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
L. CREIGHTON